

11.02.2016
Tutku Yurdakul
Bağımsız Denetçi, YMM

İSKONTOLAR

İskonto, satıcının belli şartlar doğrultusunda alıcıya satış fiyatından yaptığı indirimdir. İskonto alıcının aldığı mal veya hizmetin maliyetini azaltır. Ticari hayatta çeşitli yöntemlerle iskonto uygulaması yapılabilmektedirler. Ticari kazancın tespitinde iskontoların gelir veya gider kaydedilmesi, satışları artırmak amacıyla yapılmış olması, gerçekleşmiş satışlar için uygulanması ve ticari teamüllere uygun olması şartlarına bağlıdır.

Satış iskontoları uygulaması hem muvazaalı hem de tartışmalı işlemlere konu olmaya müsait bir uygulamadır. Özellikle ortaklık ilişkisi içinde bulunan kişi veya kurumlara uygulanan iskonto oran veya tutarlarının, emsali niteliğindeki işlemlere uygulanan iskonto oran veya tutarları ile farklılık arz etmesi durumunda, Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 13. maddesi uyarınca, kazancın örtülü yolla söz konusu kişi veya kurumlara aktarıldığı şeklinde eleştiriye konu edilebileceği gibi, satıcı firma tarafından yapılan iskontonun KDV matrahı karşısındaki durumu da tartışmalı olabilmektedir. Satıcı firmalar, toptancı veya perakendeci bayilerine yıl sonu iskontosu adı altında iskonto yapmaktadırlar. KDV Kanunu 25/a maddesi gereği, iskontoların fatura veya benzeri belgeler üzerinde gösterilmesi ve iskontonun ticari teamüllere uygun olması durumunda KDV matrahından indirilmesi konusunda herhangi bir tereddüt bulunmamaktadır. Ancak, özellikle yıl sonu iskontolarında karşılaşıldığı gibi fatura veya benzeri belge üzerinde gösterilmeyen iskontoların KDV matrahından indirilmesi hakkında farklı görüşler mevcuttur.

KDVK 25/a maddesine göre, iskontoların KDV matrahına dahil olmaması için,

- İskonto miktarı mal ve hizmet satışına ilişkin olarak düzenlenen fatura veya benzeri belgelerde ayrıca gösterilmelidir,
- İskontolar ticari teamüllere uygun olmalıdır.

26 No'lu KDV Genel Tebliği'nin L/2 bölümünde ise, **satılan mal ya da yapılan hizmet karşılığında düzenlenen fatura ve benzeri vesikalarda ayrıca gösterilmeyip**, sonradan yıl sonlarında veya belli bir dönem sonunda yapılan iskontoların KDV matrahından indirilmesi söz konusu olmadığı gibi, "hizmet" kapsamında sayılan iskontoların ayrıca katma değer vergisine tabi tutulması gerektiği belirtilmiştir.

1 Seri No.lu Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliğinin "611- SATIŞ İSKONTOLARI" bölümünde;

Kasa iskontosu, kredili satışlarda alıcının mal bedelini vadesinden önce ödemesi dolayısıyla, bu peşin ödeme karşılığında alıcıya belirli oranlarda indirim yapılmasıdır.

Miktar iskontosu ise alıcının belli tutarlar üzerinde alışlarda bulunarak satıcının mal sürümüne katkıda bulunmasından dolayı kendisine belli oran ya da tutarlarda yapılan indirimdir." denilmektedir.

26 No'lu KDV Genel Tebliği ise yukarıdaki sonradan mal satışı sırasında kesilen fatura üzerinde gösterilmeden yapılan iskontoları hizmet olarak değerlendirip genel oranda KDV matrahına dahil görmektedir.

Nitekim, benzer konuda Maliye Bakanlığı tarafından verilen 2004/8 tarih ve B.07.0.29/ 2923-231-430 sayılı muktezada şöyle denmektedir: Reçete ile satılan ilaçlarda KDV oranının %8'e düşürülmesi ile birlikte ciro primlerinde uygulanacak KDV oranının ne olacağı hususunda, **ciro primleri ayrı bir hizmet olarak değerlendirilmiş** ve %18 oranında vergiye tabi tutulacağı belirtilmiştir.